

Sochraid Eithne Kenny

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint anois ar thuirisc faoi shochraid Eithne Kenny. Sula bhféachann tú ar an mír, bí ag obair leis an duine in aice leat agus déan iarracht na ceisteanna seo a fhreagairt.

Cérbh í Eithne Kenny?

An bhfuil aon eolas agat fúithi?

Ceist 2 Féach ar an mír anois. Déan iarracht na téarmaí thíos a mheaitseáil leis an aistriúchán ceart.

Buried _____ Tuairim/Barúil

Funeral _____ Garchlann

Overflowing _____ Adhlacadh

Heritage _____ Cleachtadh

Experience _____ Sochraid

Opinion _____ Ag cur thar maoil

Ceremony _____ Cré na cille

Grandchildren/family _____ Dúchas

Graveyard clay _____ Rútaí/Fréamhacha

Roots _____ Searmanas

Ceist 3 Anois déan iarracht na ceisteanna thíos a fhreagairt

1. Cén aois a bhí ag Eithne Kenny nuair a cailleadh í?
2. Cé mhéad clainne léi a mhaireann?
3. Cén t-éacht a rinne fear Eithne i 1936?
4. Cad a chuir mil ar chroí Eithne i 1992?
5. Cár cuireadh i gcré na cille í?
6. Cén fáth go bhfuil bás Eithne ar an Nuacht, dar leat?

Ceist 4 *‘Bhí sí trí bliana déag le cois na ceithre scór’*

- a) Cén aois atá i gceist san abairt thuas?
- b) Cén aois atá i gceist leo seo a leanas?
 - i. Seacht mbliana déag le cois na ceithre scór?
 - ii. ocht mbliana le cois an dá scór
 - iii. Sé bliana le cois an leathchéad

‘Trí bliana déag’

- c) An féidir *bliain* a scríobh amach ó 11-20?

Ceist 5 Anois déan iarracht na focail thíos a aimsiú sa lúbra:

Z	F	N	X	B	V	R	D	E	U	K	L	S	O	A
Z	A	C	A	Y	A	I	N	A	H	V	T	A	R	T
W	E	D	F	C	A	R	C	T	Y	J	A	M	L	L
R	D	S	H	R	A	H	Ú	S	L	T	O	G	D	Á
F	P	V	H	L	T	L	I	I	H	B	I	H	P	E
Y	P	C	N	A	A	K	N	C	L	F	S	W	S	N
D	O	J	R	V	F	C	O	O	T	G	E	D	I	I
S	P	Á	S	E	F	Í	A	Z	I	M	A	F	O	C
D	N	W	S	Z	T	B	P	D	I	T	C	D	D	A
Q	N	R	D	I	Q	C	R	A	H	G	H	K	Ú	K
D	E	S	A	N	A	M	R	A	E	S	D	C	C	X
X	G	L	A	C	L	E	A	C	H	T	A	D	H	I
D	O	H	B	R	Ó	D	Ú	I	L	C	X	F	A	Q
P	I	R	A	K	T	K	V	G	S	J	R	R	S	A
D	U	K	S	M	M	E	A	Y	C	P	K	H	E	K

ADHLACADH
CINEÁLTA
POLAITÍOCHT
TAOISEACH

BARÚIL
CLEACHTADH
SEARMANAS
TIONLACAN

Ceist 6 Pléigh an ráiteas thíos leis an duine in aice leat nó mar rún díospóireachta sa rang.

‘Níl aon phríobháideachas ag polaiteoirí sa lá atá inniu ann’

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1 Is féidir na ceisteanna seo a phlé leis an duine in aice leat.

Ceist 2

Buried _____ **Adhlacadh**

Funeral _____ **Sochraid**

Overflowing _____ **Ag cur thar maoil**

Heritage _____ **Dúchas**

Experience _____ **Cleachtadh**

Opinion _____ **Tuairim/Barúil**

Ceremony _____ **Searmanas**

Grandchildren/family _____ **Garchlann**

Graveyard clay _____ **Cré na cille**

Roots _____ **Rútaí/Fréamhacha**

Ceist 3

1. Bhí Eithne trí bliana déag le cois na ceithre scór (93) nuair a cailleadh í.
2. Maireann cúigear clainne léi i gcónaí, Henry, John, Enda, Kieran agus Marie.
3. Bhuaigh fear Eithne, Henry Kenny, Craobh na hÉireann le Maigh Eo. Ba Theachta Dála é freisin.
4. Nuair a chroch na Conallaigh SAM leo i 1992 chuir sé seo gliondar ar a croí.
5. Cuireadh i gcré na cille í in Oileán Éadaí, Contae Mhaigh Eo.
6. Máthair an Taoisigh, Enda Kenny atá i gceist.

Ceist 4

- a) 93
b) i. 97
ii. 48
iii. 56

- aon bhliain déag d'aois.
- dhá bhliain déag d'aois
- trí bliana déag d'aois
- ceithre bliana déag d'aois
- cúig bliana déag d'aois
- sé bliana déag d'aois
- seacht mbliana déag d'aois
- ocht mbliana déag d'aois
- naoi mbliana déag d'aois
- fiche bliain d'aois

Ceist 5

Z	F	N	X	B	V	R	D	E	U	K	L	S	O	A
Z	A	C	A	Y	A	I	N	A	H	V	T	A	R	T
W	E	D	F	C	A	R	C	T	Y	J	A	M	L	L
R	D	S	H	R	A	H	Ú	S	L	T	O	G	D	Á
F	P	V	H	L	T	L	I	I	H	B	I	H	P	E
Y	P	C	N	A	A	K	N	C	L	F	S	W	S	N
D	O	J	R	V	F	C	O	O	T	G	E	D	I	I
S	P	Á	S	E	F	Í	A	Z	I	M	A	F	O	C
D	N	W	S	Z	T	B	P	D	I	T	C	D	D	A
Q	N	R	D	I	Q	C	R	A	H	G	H	K	Ú	K
D	E	S	A	N	A	M	R	A	E	S	D	C	C	X
X	G	L	A	C	L	E	A	C	H	T	A	D	H	I
D	O	H	B	R	Ó	D	Ú	I	L	C	X	F	A	Q
P	I	R	A	K	T	K	V	G	S	J	R	R	S	A
D	U	K	S	M	M	E	A	Y	C	P	K	H	E	K

Ceist 6

Is féidir an ráiteas a phlé nó díospóireacht a dhéanamh, má tá am agaibh

Éimear Ní Chonaola

Fáilte ar ais! Adhlacadh Eithne Kennedy, máthair an Taoisigh Enda Kennedy i gContae Mhaigh Eo inniu. D'fhreastail na mílte ar Aifreann na sochraide. Bhí sí trí bliana déag le cois na ceithre scór. Maireann cúigear clainne léi.

Ruairí Mac Con Iomaire

Bhí Séipéal na Corónach Muire Naofa i gCaisleán an Bharraigh ag cur thar maoil ar maidin agus tír agus talamh ann le slán a fhágáil le Mary Eithne Kenny, máthair an Taoisigh Enda Kenny agus a thriúr deartháir John, Henry agus Kieran agus a dheirfiúr Marie. B'as Gleann Cholm Cille i nGaeltacht Thír Chonaill Eithne agus cé go bhfuil a cuid rútaí curtha le fada i Maigh Eo aici lena fear céile, an tIar-Theachta Dála, Henry Kenny a bhuaighⁱ Craobh Peile na hÉireann go deimhin le Maigh Eo i 1936, níor thug sí a cúl riamh dá dúchas. Mil ar a croí a bhí ann go deimhin nuair a chroch na Conallaigh leo 'Sam' i 1992.

Dónall Ó Gallchóir

Bhí sí iontach bródúil as a contae, mar a fheicimid ansin ag an Aifreann nuair a tugadh suas brat Dhún na nGall. Bean a raibh modh díreach cainte aici, déarfainn gan dabht ar bith, go raibh cleachtadh aici ar an pholaitíocht agus duine inteachtⁱⁱagus creidim gur múinteoir a bhí inti chomh maith agus dá bhrí sin bean a bhí inti a raibh a barúil féin aici, bean iontach bródúil as achanⁱⁱⁱ rud a raibh baint aici féin nó baint ag an teaghlach nó baint ag Henry a fear céile roimhe sin leis.

Ruairí Mac Con Iomaire

Rinneadh^{iv} trácht ar a cineáltas, ar an gcreideamh láidir a bhí aici, agus ar a saol fada a chaith sí i saol polaitíochta na tíre le linn an tsearmanais. Bhí Iar-uachtarán, Iar-Thaoisigh agus polaiteoir ó chuille chineál páirtithe i measc an tslua mhóir a thionlaic Eithne, a deartháir agus a ceathrar deirfiúr anuas ar a clann agus ar a garchlann, a bhailigh i bParóiste Oileán Éadaí, áit ar cuireadh í i gcré na cille.

ⁱ A ghruaigh a deirtear

ⁱⁱ Canúint Thír Chonaill

ⁱⁱⁱ Canúint Thír Chonaill

^{iv} Déanadh a deirtear sa mhír